

EL LLENGUATGE

4/16/1976

El do de la ubiquitat

S embla tament que el verb «ubicar» tingui el do de la ubiquitat. Perquè d'un temps ençà el trobem a tota mena de textos. I creiem que l'abús que se'n fa bé mereix un comentari.

Podriem dir que «ubicar» és un llatanisme potser no estrictament inadmissible però sí innecessari. El Diccionari Fabra ni el recull l'Alcover-Moll, amb el seu caràcter exhaustiu, es limita a donar-ne una sola referència escadussera. És cert, com tothom sap, que són nombrosos els llatinismes, és a dir, els mots obtinguts directament del llatí escrit, que hem anat incorporant incessantment a la nostra llengua, però això sol respondre sempre a la necessitat de disposar d'un mot per a designar una idea o una acció que fins aquell moment no tenia una expressió específica en el nostre vocabulari. És el cas del substantiu «ubiquitat», mateix, que designa el fet d'estar present per tot, idea bastracta per a la qual el llenguatge comú no tenia cap expressió nominal. Però deixar de banda verbs com ara situar, sol·locar, instal·lar, establir, emplaçar, assentar o simplement, posar, i substituirlos gairebé sistemàticament per ubicar, no creiem que representi cap guany per a l'idioma, ni tan sols des del punt de vista estilístic. I encara ens sembla més greu —més rebuscat i artífic— recórrer a la perífrasi intransitiva «estar ubicat», usada en lloc de viure, habitar, estar-se o re-

No es pas per mitjà de neologismes aparentment brillants, però superflus i de dubtosa bondat, que s'aconsegueix ni precisió en l'expressió de les idees ni un estil sobresortint, sinó a través del perfecte coneixement i d'una tria encertada dels recursos propis de l'idioma.

ALBERT JANE